

Ìtàn Ìkòkò ti Ẹsẹ̀ Kẹ̀rìnlẹ̀lógójì — Nọ̀mbà Méje

Mòkànlá àti Méjilẹ̀lógún

Jeff Pippenger

2026-04-04

Dáníẹ̀lì orí kẹ̀tálá ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rìndínlógún àti ẹ̀sẹ̀ kejilẹ̀lógún méjèjèjì bá òfin ọjó Àìkú tí ǹ bọ̀ láipẹ̀ mu. Ìmúṣẹ̀ ẹ̀sẹ̀ kẹ̀wàá ní ọ̀dún 1989 yorí sí Ogun Yukiréníà ní ọ̀dún 2014, gégé bí a ti ọ̀jú rẹ̀ nípasẹ̀ ìmúṣẹ̀ ogun Ráfíà ti ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá ní ọ̀dún 217 ọ̀ájú Kristi. Ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá tí tí dé ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rìndínlógún tún jẹ̀ ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá tí tí dé ẹ̀sẹ̀ kejilẹ̀lógún; nítorí náà, ìtàn ìkòkò ti ẹ̀sẹ̀ ogójì, gégé bí a ti ọ̀jú rẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá sí kẹ̀rìndínlógún, ni a tún ọ̀jú gégé bí ìtàn ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá tí tí dé kejilẹ̀lógún. Ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá sí kejilẹ̀lógún ni ó ǹ ọ̀jú ìtàn ìkòkò ti ẹ̀sẹ̀ ogójì.

Orí Kọ̀kànlá sí Ogún-dín-lógún

Ìtàn ìkòkò yẹn ni a tún ọ̀fihàn nínú orí kẹ̀wàá-dín-lógbọ̀n tí tí dé orí kejilẹ̀lógún ti Genesisi, Mátíù, Ìṣípáyà àti The Desire of Ages. Àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mẹ̀rin wọ̀nyí ti àwọn orí “kẹ̀wàá-dín-lógbọ̀n tí tí dé kejilẹ̀lógún” bá ìtàn ìkòkò náà mu, nítorí ìtàn ìkòkò náà ni ẹ̀sẹ̀ kẹ̀wàá-dín-lógbọ̀n tí tí dé kejilẹ̀lógún nínú Dáníẹ̀lì mòkànlá. Àárín àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mẹ̀rin náà máa ǹ fi àmì májẹ̀mù hàn nígbà gbogbo, tí ó bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú májẹ̀mù ikú tí Nimrodu dúró fún nínú orí kẹ̀wàá-dín-lógbọ̀n ti Genesisi, tí ó sì parí pẹ̀lú àgbèrè Romu nínú orí kẹ̀tadínlógún ti Ìṣípáyà.

Mẹ̀tálá-dín-lógún

Yàtò sí Mátíù, àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mẹ̀rin náà sọ̀ ipínrín àkókò tí wọ̀n ǹ ọ̀fihàn di orí kẹ̀tadínlógún. Nọ̀mbà kẹ̀tadínlógún náà pẹ̀lú ni a tún rí ní ìgbà mẹ̀ta nínú àwọn à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ mẹ̀ta ọ̀dún igba-mejì ogórùn-ún àti àádọ̀ta tí ó bẹ̀rẹ̀ ní 457 ọ̀ájú Sànmáni Kristi, 64 àti 1776. Méjì nínú àwọn ilà wọ̀nyí, (ẹ̀yí àkókò àti ẹ̀yí ikẹ̀yìn) ǹ tọ̀ka sí àárín ọ̀nà kan nígbà tí ilà àkókò ti 457 ọ̀ájú Sànmáni Kristi parí ní 207 ọ̀ájú Sànmáni Kristi, tí ilà ikẹ̀yìn ti 1776 sì parí ní 2026. 207 ọ̀ájú Sànmáni Kristi wà láárín àwọn ogun Raphia àti Panium, 2026 sì ni àárín à̀sìkò ipò ààrẹ̀ ikẹ̀yìn ti Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà.

Nínú àwọn ilà ọ̀dún mẹ̀ta ti ogórùn-ún ọ̀dún méjìdínlógórin [250], Ptolemy jẹ̀ ọ̀ba fún ọ̀dún mẹ̀tálá-dín-lógbọ̀n [17]. Ó jẹ̀ ọ̀dún mẹ̀tálá-dín-lógbọ̀n lááárín 313 àti 330 nínú ilà Nero, bẹ̀ẹ̀ sì ni ọ̀dún mẹ̀tálá-dín-lógbọ̀n wà lááárín ogun Raphia ní 217 ọ̀ájú Sànmáni Kristi àti ogun Panium ní 200 ọ̀ájú Sànmáni Kristi. Mẹ̀ta nínú àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mẹ̀rin ti orí kẹ̀wàá-dín-lógbọ̀n tí tí dé kejilẹ̀lógún samisi àárín gangan wọ̀n gégé bí orí kẹ̀tálá-dín-lógbọ̀n. Nítorí náà, ìtàn tí a fi pamọ̀ ti ẹ̀sẹ̀ ogójì ni a ọ̀jú rẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá tí tí dé méjilẹ̀lógún ti orí kan náà, àti àwọn ẹ̀lẹ̀rìí mẹ̀rin ti orí kọ̀kànlá tí tí dé méjilẹ̀lógún bá àwọn ẹ̀sẹ̀ wọ̀nyẹn gan-an mu. Ìmúṣẹ̀ à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ ọ̀dún 250 kọ̀kọ̀kan nínú mẹ̀tẹ̀tẹ̀ta náà bá ìtàn kan náà mu. A tẹ̀numọ̀ àárín gégé bí àmì ọ̀nà, a sì ẹ̀ idánimọ̀ rẹ̀ ní pàtàkì gégé bí ààmì májẹ̀mù àti èdidi àwọn ènìyàn Olórun.

Dáníẹ̀lì Méjilá

Àwọn esè keje, kòkànlá àti kejilá nínú Daniḗli orí kejilá fi àkókò ikẹyìn ti ìdimọ̀ oḡorùn-ún m̀erínlélógójì egbèrún hàn. Eṣè keje tọ́ka sí December 31, 2023, esè kejilá sì tọ́ka sí July 18, 2020. Itúká tí ó wà nínú esè keje tí ó parí ní December 31, 2023, tí ó sì ti bẹ̀rè ní July 18, 2020, ni a ṣàpeṣe nínú alpha àti omega àwọn esè méta ti àkókò àsoṭelè tí ó wà nínú Daniḗli orí kejilá. Eṣè àárín ti oḡún 1,290 fi itàn láti 1989 títi dé òfin Sunday tí ń bọ̀ láipé hàn gégé bí 30, léyìn náà 1,260 dé ipipade àkókò idánwò èniyàn. Ogbòn oḡún tí ń sojú ojò-ori iṣe àlùfáà ti oḡorùn-ún m̀erínlélógójì egbèrún, àti 1260 oḡún tí ń se àfihàn oṣù méjilélógójì àpeṣe ti Ifihàn orí ketàlá.

Àsoṭelè méjì ti ogbòn (30) tí egbèrún kan, oḡúnrún méjì àti oḡóta oḡún (1260 years) tẹ̀ lé, jé àmi àsoṭelè májèmu méjì ti Ábúrahámù àti ti Pòòlù ti eḡdegbèrin (400) àti irinwó àtadogbòn (430) oḡún. Àárín àwọn esè méta ti àkókò nínú Dániḗli méjilá dúró fún iṣòtè létà ketàlá, nígbà kan náà sì ń tẹnumọ̀ májèmu àti ididi àwọn egbèrún kan, oḡúnrún m̀erínlá-dín-lógórin (144,000). Àwọn esè méta náà pèlú bá itàn ikòkò mu, wòn sì fi eleríi m̀iràn kún un nípa itenumọ̀ pé àárín jé àmi májèmu.

Òrisun-oḡún àti Igbà Iwòn-oḡún

Pèlú gbogbo àwọn ilà wònyí, a gbòdò fi àwọn eleríi méta ti àwọn àjòdún orisun omi àti ti igbà irèwèsì tí ó wà nínú Lefitiku oḡúnlélógún kún un, tí a sì sètò wòn ní ibámu tí a sì darapọ̀ mọ̀ àkókò Pèntíkòstì nínú itàn àgbélébùú. Níbè, orí náà ni oḡúnlélógún, èyí tí ó jé àmi iṣe ètùtù Kristi. Orí náà ní esè m̀erínlélógójì, tí ní itumọ̀ àpeṣe dúró fún October 22, 1844. October 22 dúró fún ojò méjilélógún nínú oṣù October, tí ó bẹ̀rè pèlú ojò kìn-in-ní, tí ó sì parí ní ojò kejilélógún, báyii ni ó se ń rú ẹ̀rì ifowosí ti alífábẹ̀tì Héberù. Níwòn bí October ti jé oṣù kẹwáá, nígbà tí a bá so ọ̀ di ilọ̀po pèlú ojò kejilélógún, ó di 220.

Nínú káléndà Héberù, ojò kẹwáá oṣù keje ni Ojò Ètùtù-Eṣe, àti méje lónà m̀ewáá jé àádòrin, àmi àkókò àdánwò. Egbèrún méjì àti oḡúnrún oḡún parí ní oḡún 1844 nígbà tí àngẹ̀lì keta dé, gégé bí a ti ṣàpeṣe rẹ̀ nínú àṣe keta tí ó bẹ̀rè àkókò náà. Oṣe àádòrin ni a yàn gégé bí àkókò àdánwò tí a pín fún Ísírẹ̀lì àtijọ̀ gidi ní ibèrè ojò 2,300 náà, àti ní òpin ojò wònyen, àkókò àdánwò fún Ísírẹ̀lì ti emí òde-òní ni a ṣàfihàn rẹ̀ nípasẹ̀ ojò kẹwáá oṣù keje, èyí tí ó dọ̀gba pèlú àádòrin. Ojò 22 Oṣù Kẹwáá, 1844, jé àpeṣe òfin Ojò Àikú tí ń bọ̀ láipé, níbè ni àádòrin oḡún àkókò àdánwò àpeṣe náà sì ti parí fún Àdífentìsì Ojò Keje, gégé bí ó ti rí fún àwọn Júù nígbà tí wòn so Stífèni ní òkúta.

1844 dúró fún àkókò kan nígbà tí àwọn àngẹ̀lì méjì dé, èkejì ní igbà irèwèsì àkókò àti èketa ní igbà irèwèsì ńlá. “44” dúró fún ihinrere onípò-méjì gégé bí esè kerínlélógójì Dániḗli m̀okànlá ti ṣàfihàn rẹ̀ nínú iròyìn láti ilà-oòrùn àti àríwá. Lefitiku m̀etálélógún ní esè m̀erínlélógójì tí ó pín àwọn àjòdún mímu sí igbà orisun omi àti igbà iwòn. Àwọn esè m̀erínlélógójì wònyí dúró fún ihinrere onípò-méjì. Àwọn àkókò méjèjèjì ni a sojú wòn pèlú esè méjilélógún fún ọ̀kọ̀kan, nítorí náà, àwọn àjòdún orisun omi àti iwòn méjèjèjì dúró fún àwọn létà méjilélógún ti káàléndà Héberù. Nígbà tí a bá mú àwọn eleríi méjì wònyí ti esè méjilélógún papọ̀ pèlú àkókò Pèntíkòsì, wòn máa ń mú ilàna igbèse méta jáde.

Igbèse àkókò jé àmi ọ̀nà kan tí ó ní apá méta, léyìn èyí sì ni ojò m̀arùn-ún tẹ̀lẹ̀ e, gégé bí ti ikẹyìn nínú àwọn àmi ọ̀nà méta náà. Àmi ọ̀nà àárín ni ojò ogbòn itonisonà ojúkojú láti oḡò Kírísítì pèlú àwọn tí a ń fi òróró yàn gégé bí àlùfáà fún iṣe nínú ijọ̀ ológo. Lefitiku oḡún-méta bá itàn ikòkò ti

ẹsẹ ogóji mu.

Àárín-àárín

Àárín ilà láti orí kejilá [11] sí orí kejilélógún [22] nínú Genesisi ni orí ketadínlógún [17], níbi tí a ti ní ẹgbésẹ̀ kejì nínú májẹmú Abrahamu tó ní ẹgbésẹ̀ mẹ̀ta múlẹ̀, pẹ̀lú àmì ikolà. Àárín gbùngbùn gbogbo àwọn ẹsẹ̀ tí ó wà láti orí kọkànlá [11] tí tí dé kejilélógún [22] ni Genesisi 17:22:

Şùgbón májẹmú mi ni èmi yòò fi múlẹ̀ pẹ̀lú Ísáákì, ẹni tí Sára yòò bí fún ọ ní àkókò tí a yàn yìí ní ọ̀dún tí ń bọ. Ó sì parí ọ̀rò rẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀, Ọlórún sì gòkè lọ kúrò lódò Ábúrahámù. Jẹnẹ́sìsì 17:22.

Ọlórún bèrẹ̀ sí í bá Ábúrahámù sọ̀rọ̀ ní ẹsẹ̀ kííní, ó sì parí ijíròrò Rẹ̀ ní ẹsẹ̀ kejilélógún; nítorí nàà, gbogbo ijíròrò májẹmú ikolà nàà ni a fi sínú àyíká àsotẹ̀lẹ̀ ti àwọn lẹ̀tà méjilélógún ti álífábẹ̀tì Héberù, nígbà tí kókó àwọn ẹsẹ̀ méjilélógún nàà jẹ̀ ààtò ikolà, tí a ní láti mú ẹ̀şẹ̀ lójú ojọ̀ kejọ̀. Àárín tàbí ààrin gbùngbùn ipínrò Jẹnẹ́sìsì nàà ni ibáşepọ̀ májẹmú Ọlórún pẹ̀lú ẹgbẹ̀rún kan mẹ̀rindínlógóji, gégẹ̀ bí a ti şàpeşere rẹ̀ nínú májẹmú ikolà Ábúrahámù. Àárín ilà àwọn orí Jẹnẹ́sìsì láti orí kọkànlá tí tí dé orí kejilélógún ni orí ketadínlógún, àti àárín pípẹ̀ye ti orí nàà ni ẹsẹ̀ kejilélógún, níbi tí Ọlórún ti dá ijíròrò Rẹ̀ nípa májẹmú nàà dúró pẹ̀lú Ábúrahámù, báyií ni a sì fi àárín nàà sí inú àyíká álífábẹ̀tì Héberù tí ó ní lẹ̀tà méjilélógún. Àárín àwọn ẹsẹ̀ méjilélógún wònyẹn sì ni, láìsí àní-àní, ẹsẹ̀ kọkànlá.

È ó sì kọ̀ ilé-ikòkò yín ní ilà; yòò sì jẹ̀ àmì májẹmú láàárín èmi àti yín. Jẹnẹ́sìsì 17:11.

Àwọn àárín ojú-iwé mẹ̀rin ti orí kọkànlá tí tí dé méjilélógún nínú Bíbẹ̀lì ní ẹsẹ̀ mẹ̀ta láti parí èrò inú àárín nàà.

Èyí ni májẹmú mi, èyí tí ẹ̀ ó pa mọ̀, láàárín èmi àti yín àti irú-omọ̀ rẹ̀ léyìn rẹ̀; gbogbo omọ̀kùnrin láàárín yín ni kí a kọ̀ ọ̀ ní ilà. È ó sì kọ̀ ẹran àkọ̀ ilà yín; yòò sì jẹ̀ àmì májẹmú láàárín èmi àti yín. Ẽni tí ó bá jẹ̀ omọ̀ ojọ̀ méjọ̀ ni kí a kọ̀ ní ilà láàárín yín, gbogbo omọ̀kùnrin ní iran yín, ẹni tí a bí sínú ilé, tàbí ẹni tí a fi owò rà lówọ̀ àjẹ̀jì kan, ẹni tí kì í şe ti irú-omọ̀ rẹ̀. Jẹnẹ́sìsì 17:10–12.

Àmì jẹ̀ àmì ifihàn, èyí tí ń şojú fún àsíá. Ipínrò nàà jẹ̀ nípa àwọn aláásíá, tí wọn jẹ̀ ẹgbẹ̀rún mẹ̀rindínlógóji lé lóri ẹgbẹ̀rún kan [òkẹ̀ márùn-ún-dín-lógbòn àti ẹgbẹ̀rún mẹ̀sàn-án-dín-lógbòn]. A ní kí a kọ̀ omọ̀kùnrin nàà ní ilà ní ojọ̀ kejọ̀ ibí rẹ̀, gégẹ̀ bí májẹmú Noa ti jẹ̀ pẹ̀lú ẹ̀mí méjọ̀ nínú okò, nípa bèè lílo nọmbà méjọ̀ láti so májẹmú ti Noa pọ̀ mọ̀ májẹmú Abrahamu. Wọn gbodò jẹ̀ ti Filadelfia, nítorí a ó kọ̀ wọn ní ilà, èyí tí Paulu fi mọ̀ ọ̀ gégẹ̀ bí ààmì ikànnimọ̀ agbelebu ti ara. Nígbà tí a bá kan ara mọ̀ agbelebu, Ọlórún-iwà Kristi wà nínú, àti àpapọ̀ yẹn ni àsíá; nítorí gégẹ̀ bí Sister White ti sọ̀ pé, “Nígbà tí iwà Kristi bá tún hàn ní pípé nínú àwọn omọ̀ Rẹ̀, Ọ̀un yòò padà wá fún wọn.”

“Ìwà ẹ̀dà ènìyàn ti bàjẹ̀ pátápátá, a sì dá a lẹ̀bi ní òdodo níwájú Ọlórún mímọ̀. Şùgbón a ti pèsè ọ̀nà fún ẹ̀lẹ̀şẹ̀ tí ó ronúpiwàdà, kí ó lè, nípasẹ̀ ẹgbẹ̀gbọ̀ nínú ètùtù iràpadà ti Omọ̀ bíbí kanşoşo ti Ọlórún, gba idárjì ẹşẹ̀, rí idálàre, gba itẹ̀wọ̀gbà gégẹ̀ bí omọ̀ sínú ẹbí ọ̀run, kí ó sì di ajogún ijọba Ọlórún. Iyipadà iwà ni a ń şişẹ̀ jáde nípasẹ̀ işẹ̀ Ẽmí Mímọ̀, ẹni tí ń şişẹ̀ lóri ènìyàn, tí ó sì ń

gbin iwà-èdá tuntun sínú rẹ, gégé bí ifẹ-ọkàn rẹ àti itẹwógbà rẹ kí a ẹ́. A tún àwòrán Ọlórún ẹ́ nínú ọkàn, a sì n fún un lókun, a sì n sọ ọ́ di tuntun nípasẹ̀ oore-òfẹ́ lójójúmọ́, a sì n mú un lè túbọ́ fi hàn sí i ní pípé sí i àti sí i iwa Kristi nínú òdodo àti iwà mímọ́ tòótọ́.”

“Epo tí àwọn tí a ẹ̀pẹ̀rẹ̀ wọn gégé bí àwọn wúndiá aṣiwèrè nílò gidigidi kí í ẹ́ ohun kan láti fi síta lójú ara. Wọn nílò láti mú òtítọ́ wọ inú ibi mímọ́ ọkàn, kí ó lè wẹ̀ wọn mọ́, kí ó sọ wọn di mímọ́ sí i, kí ó sì yà wọn sọtò fún iwà mímọ́. Kí í ẹ́ imọ́ ẹ̀kọ́ lásán ni wọn nílò; sùgbọ́n àwọn ẹ̀kọ́ mímọ́ ti Bíbẹ̀li ni, tí kí í ẹ́ àwọn ẹ̀kọ́ àidájú, tí kò ní iṣọkan, bí kò ẹ́ àwọn òtítọ́ aláàyè, tí ó kan àwọn ifẹ́kúfẹ́ ayérayé tí ó dojú kọ́ Kristi gégé bí àárín wọn. Nínú rẹ̀ ni ètò pípé tí òtítọ́ àtòrunwá wà. Ìgbàlà ọkàn, nípasẹ̀ ìgbàgbọ́ nínú Kristi, ni ipilẹ̀ àti ọ́pá idúròsinṣin òtítọ́. Àwọn tí wọn n lo ìgbàgbọ́ tòótọ́ nínú Kristi n fi hàn nípasẹ̀ iwà mímọ́, nípasẹ̀ ìgbòrán sí òfin Ọlórún. Wọn mọ́ pé òtítọ́ bí ó ti wà nínú Jesu n dé ọrun, ó sì yí ayérayé ká. Wọn yé e pé iwà Kristeni gbọ̀dọ̀ ẹ̀sàfihàn iwà Kristi, kí ó sì kún fún oore-òfẹ́ àti òtítọ́. Fún wọn ni a n pín epo oore-òfẹ́, èyí tí n pa imọ̀lẹ́ tí kí í kú run mọ́. Èmí Mímọ́ nínú ọkàn onìgbàgbọ́ n sọ ọ́ di pípé nínú Kristi. Kí í ẹ́ ẹ̀rí gidi tí a ti pinnu pé ọkúnrin tàbí obinrin kan jẹ́ Kristeni nítorí pé ó n fi imọ̀lára jìjìnlè hàn nígbà tí ó wà lábẹ̀ àwọn ipò tí n ru imọ̀lára sókè. Èni tí ó dàbí Kristi ní èròjà jìjìnlè, tí ó ní ipinnu, tí ó sì ní ifaradà nínú ọkàn rẹ̀, síbẹ̀ ó ní imọ̀lára àìlera tirẹ̀, a kí í sì i tòn án jẹ́ tàbí darí rẹ̀ ẹ̀sìnà nípasẹ̀ Èṣù kí a sì mú un gbẹ̀kẹ́ lẹ̀ ara rẹ̀. Ó ní imọ́ ọ̀rọ́ Ọlórún, ó sì mọ́ pé oun wà lálẹ̀wu nikan bí ó bá fi ọwọ́ rẹ̀ sínú ọwọ́ Jesu Kristi, tí ó sì di í mú ẹ̀sinṣin.”

“A n fi iwà hàn nípasẹ̀ iṣòro nílá. Nígbà tí ohùn àilẹ̀gàn nàà kéde ní àárín ọru pé, ‘Kiyèsì i, ọkọ iyawó n bọ; ẹ́ jade lo padé rẹ,’ àwọn wúndiá tí n sùn jí láti inú oorun wọn, a sì rí i èni tí ó ti ẹ́ imúrasilẹ́ fún iṣẹ̀lẹ́ nàà. A mú ẹ̀gbẹ́ mejèjì láròtẹ̀lẹ̀, sùgbọ́n ọkàn ti pèsè sílẹ́ fún àkókò pàjáwírì nàà, a sì rí ẹ̀kejì pé kò ní imúrasilẹ́. A n fi iwà hàn nípasẹ̀ ipò àti ayidayida. Àwọn pàjáwírì máa n mú òtítọ́ irin iwà jade. Àjálù kan tó ẹ̀lẹ́ lójìjì tí a kò sì retí, iṣòro ikú èni, tàbí ipènjá nílá kan, àisàn kan tí a kò retí tàbí irora ọkàn, ohun kan tí yòò mú ọkàn èniyàn dojú kọ́ ikú, yòò mú ohun tòótọ́ tí ó wà ní inú iwà nàà hàn. A ó fi í hàn gbangba bóyá ìgbàgbọ́ gidi kan wà nínú àwọn ilẹ̀rì ọ̀rọ́ Ọlórún tàbí kò sí. A ó fi í hàn gbangba bóyá oore-òfẹ́ n gbé ọkàn nàà ró, bóyá òróró wà nínú ikòkò pẹ̀lú fitilá.”

“Àwọn àkókò idánwò n dé bá gbogbo èniyàn. Báwo ni a ẹ́ n hùwà wa lábẹ̀ idánwò àti ifidihàn Ọlórún? Ẹ́ àwọn fitilá wa máa n kú? tàbí a ẹ́ n pa wọn mọ́ ní jíjọ? Ẹ́ a ti pèsè tán fún gbogbo pàjáwírì nípa isopò wa pẹ̀lú Èni tí ó kún fún oore-òfẹ́ àti òtítọ́? Àwọn wúndiá ọ̀lọgbọ́n mārùn-ún kò lè pín iwà wọn fún àwọn wúndiá aṣiwèrè mārùn-ún. Iwà gbọ̀dọ́ jẹ́ ohun tí àwa gégé bí ẹ̀nikòọ́kan gbọ̀dọ́ dá sílẹ́ fún ara wa. A kò lè fi í rànṣẹ́ sí ẹ̀lòmíràn, àní bí èni tí ó ní í bá ẹ̀tán láti ẹ́ ẹ̀bọ́ nàà. Ọ̀pọ́ ohun ni a lè ẹ́ fún ara wa nígbà tí àánú ẹ́ n dádúró. A lè ẹ̀sàfihàn iwà Kristi. A lè fi ikilẹ́ olóòótọ́ fún àwọn tí wọn ẹ̀sìnà. A lè bání wí, a lè bání wí gidigidi, pẹ̀lú gbogbo sùúrù pípé àti ẹ̀kọ́, ní mímu àwọn ẹ̀kọ́ Ìwé Mímọ́ wá dé inú ọkàn. A lè fi àánú inú-ọkàn hàn. A lè gbádúrà pẹ̀lú ara wa àti fún ara wa. Nípa gbígbé ìgbésí ayé pẹ̀lú iṣòra, nípa pípa ọ̀rọ́ wa mọ́ ní mímọ́, a lè fi àpẹ̀rẹ́ ohun tí Kristeni yé kí ó jẹ́ hàn; sùgbọ́n kò sí èniyàn tí ó lè fi àwòrán iwà tirẹ́ fún ẹ̀lòmíràn. Jẹ́ kí a fi tọ̀kantọ̀kan ronú lórí òtítọ́ nàà pé a ó gbà wá là, kí í ẹ́ gégé bí ẹ̀gbẹ̀gbẹ́, bí kò ẹ́ gégé bí ẹ̀nikòọ́kan. A ó ẹ́ idájọ́ wa gégé bí iwà tí a ti dá sílẹ́. Ó léwu láti kọ́ láti pèsè ọkàn fún ayérayé, àti láti fa á kù nínú ẹ̀sẹ́ àlàáfíà wa pẹ̀lú Ọlórún tí di orí ibùsùn ikú. Nípasẹ̀ àwọn iṣòwò ojoojúmọ́ ìgbésí ayé, nípasẹ̀ èmí tí a n fi hàn, ni a fi n pinnu ipín ayérayé wa. Èni tí ó jẹ́ olóòótọ́ nínú ohun tí ó kéré jù, olóòótọ́ ni pẹ̀lú nínú ohun púpọ́. Bí a

bá ti sọ Kristi di àpẹẹrẹ wa, bí a bá ti rìn, tí a sì ti sísẹ̀ gẹ́gẹ́ bí ó ti fi àpẹẹrẹ fún wa nínú ìgbésí ayé tirẹ̀, a ó lè dojú kọ àwọn iyàlẹ̀nu pàtàkì tí yòò dé bá wa nínú irírí wa, kí a sì lè sọ láti inú ọkàn wa pé, ‘Kí í ẹ̀ ẹ̀ mi, bí kò ẹ̀ tirẹ̀, ni kí a ẹ̀.’”

“Ní àkókò àdánwò ni, àkókò tí a wà yìí gan-an, ni a yẹ́ kí a fi ibàlẹ̀ ọkàn ronú lóri àwọn ipènjà ìgbàlà, kí a sì máa gbé gẹ́gẹ́ bí àwọn àdéhùn tí a ti fi lélẹ̀ nínú ọ̀rọ̀ Ọlórùn. A yẹ́ kí a kọ́ ara wa, kí a sì tọ́ ara wa dàgbà, wákàtí dé wákàtí àti ojọ́ dé ojọ́, nípasẹ̀ imúlò àkóso pẹ̀lẹ̀pẹ̀lẹ̀, láti ẹ̀ gbogbo ojú. A yẹ́ kí a mọ Ọlórùn àti Jèsù Kristi ẹ̀ni tí ó ti rán. Nínú gbogbo idánwò, ànfàní wa ni láti gbékè lé ẹ̀ni tí ó ti sọ pé, ‘Jẹ́ kí ó di agbára mi mú, kí ó lè bá mi ẹ̀ ẹ̀ àlàáfíà; yòò sì bá mi ẹ̀ ẹ̀ àlàáfíà.’ Olúwa sọ pé ó túbò fẹ́ láti fi Ẹ̀mí Mímọ́ fún wa ju bí àwọn òbí ẹ̀ ẹ̀ fi búrẹ̀dì fún àwọn ọmọ wọn lọ. Nítorí nàà, ẹ̀ jẹ́ kí a ní òróró oore-ọ̀fẹ́ nínú àwọn ikòkò wa pẹ̀lú àwọn fitílà wa, kí a má bàa rí wa láàárín àwọn tí a ẹ̀pẹẹrẹ̀ wọn gẹ́gẹ́ bí àwọn wúndiá aṣiwèrè, àwọn tí kò tii múra sílẹ̀ láti jáde lọ padé ọkọ iyawó.” Review and Herald, September 17, 1895.

Àmì tí ẹ̀gbẹ̀rún m̀erínlélógórin [one hundred and forty-four thousand], àwọn tí a fi ilàkòsílẹ̀ Ábúrahámù àti ẹ̀mí méjọ́ tí ó wà lóri ọkọ̀ hàn gẹ́gẹ́ bí àpẹẹrẹ̀ wọn, ni àwọn wúndiá ọlógbón nínú ọ̀wè nàà, tí wọn ní fi iwà Kristi hàn ní pípé nínú isòro tí ń bọ̀ láipé. Ó yẹ́ gidigidi pé Sister White parí àyọkà nàà pẹ̀lú itọ́kasí sí Isaiah, nítorí pé ó jẹ́ àyọkà tí ó tọ́ka tààrà sí àkókò ididigbẹ̀ àwọn ẹ̀gbẹ̀rún m̀erínlélógórin [one hundred and forty-four thousand].

Ní ojọ́ nàà ni kí ẹ̀ kọ̀rìn sí i pé, Ọgbà àjàrà wáinì pupa. Ẹ̀mí Olúwa ni ń sọ ọ; ẹ̀mí yòò máa bomi rin í ní gbogbo ìgbà: kí ẹ̀nikẹ̀ni má bà á jẹ́, ẹ̀mí yòò máa sọ ọ ní ọ̀ru àti ní ọ̀sán. Ìbínú kò sí nínú mi: ta ni yòò gbé ẹ̀gún àti ọ̀sùsù dì mí ní ogun? ẹ̀mí yòò gba àárín wọn kojá, ẹ̀mí yòò sì jó wọn pa pọ̀. Tàbí kí ó di agbára mi mú, kí ó lè ẹ̀ ẹ̀ àlàáfíà pẹ̀lú mi; yòò sì ẹ̀ ẹ̀ àlàáfíà pẹ̀lú mi. Ọ̀un yóò mú kí àwọn tí ó ti inú Jakọbu jáde gbé gbòngbò: Ísírẹ̀lì yòò yọ̀, yòò sì hù, yòò sì fi ẹ̀so kún ojú ayé. Ẹ̀ ọ́ ti lù ú bí ó ti lu àwọn tí ó lu ú bí? tàbí a ha pa á gẹ́gẹ́ bí pípa àwọn tí ó pa nípasẹ̀ rẹ̀? Níwọn iwọn, nígbà tí ó bá ta jáde, iwọ́ yòò bá a wíjọ: ó dá ẹ̀fúùfú líle rẹ̀ dúró ní ojọ́ ẹ̀fúùfú ilà-oòrùn. Nítorí ẹ̀yí ni a ó fi wẹ́ ẹ̀sẹ̀ Jakọbu kúrò; ẹ̀yí sì ni gbogbo ẹ̀so iyókúró ẹ̀sẹ̀ rẹ̀; nígbà tí ó bá sọ gbogbo òkúta pẹ̀pẹ̀ di bí òkúta sọ̀okì tí a fọ́ tuútúú, àwọn ìgbó ẹ̀re àti àwọn ẹ̀re kí yòò dúró mọ́. Síbẹ̀, ilú olódi ni yòò di ahoro, a ó sì fi ibùgbé sílẹ̀, a ó sì fi í sílẹ̀ bí aginjù: níbẹ̀ ni ọmọ̀ màlúú yòò máa jẹun, níbẹ̀ ni yòò sì dùbúlẹ̀, yòò sì jẹ́ àwọn ẹ̀ka rẹ̀ run. Nígbà tí àwọn ẹ̀ka rẹ̀ bá gbẹ̀, a ó ké wọn kúrò: àwọn obinrin yòò wá, wọn yòò sì sun wọn ní iná: nítorí pé ẹ̀niyàn aláilóye ni wọn: nítorí nàà, ẹ̀ni tí ó dá wọn kí yòò ẹ̀sànú wọn, ẹ̀ni tí ó mò wọn ni kí yòò fi oore hàn wọn. Isaiah 27:2–11.

“ojọ́ ẹ̀fúùfú ilà-oòrùn,” nígbà tí a ń wẹ́ ẹ̀sẹ̀ Jékọ̀bù kúrò, tí a sì ń kó irú ẹ̀gbẹ̀ kejì tí “àwọn ẹ̀niyàn aláilóye” jọ láti sun wọn, ni àkókò idimọ̀tì ìgbẹ̀yìn fún ẹ̀gbẹ̀rún m̀erínlélógórin [ogórun-ún méjìlélógójì àti ẹ̀gbẹ̀rún m̀erín]. Ní àkókò nàà, ẹ̀ni tí ó bá fẹ́ bá Kristi ẹ̀ ẹ̀ àlàáfíà lè ẹ̀ ẹ̀ bẹ̀, sùgbón àwọn isísẹ̀ ikẹ̀yìn ń lọ ní yíyára.

Àwọn àlùfàà ni kí wọn jẹ́ ọmọ́ ọdún ọgbón nígbà tí wọn bèrè isẹ́ iránsẹ̀ wọn, àti pé ẹ̀gbẹ̀rún m̀erínlélógójì [144,000] nàà ni ijọba àwọn àlùfàà Peteru, àwọn tí ń tún májẹ̀mú nàà ẹ̀ pẹ̀lú Ọlórùn ní àwọn ojọ́ ikẹ̀yìn.

Ẹ̀yin nàà pẹ̀lú, gẹ́gẹ́ bí àwọn òkúta aláàyè, a ń kọ́ yín jọ sí ilé ẹ̀mí kan, isẹ́ àlùfàà mímọ́, láti máa rú àwọn ẹ̀bọ ẹ̀mí sókè, tí ó ẹ̀ ẹ̀ itẹ̀wọ̀gbà lódò Ọlórùn nípasẹ̀ Jèsù Kristi. 1 Peteru 1:5.

Nígbà náà ni ó pàṣe fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé kí wọn má ẹ sọ fún ẹnìkẹni pé òun ni Jésù Kristi náà. Mátíù 16:20.

Gégé bí ó ti rí ní àárín Gẹ̀nẹ̀sìsì, ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀kẹ̀dógún àti ogún jẹ̀ àmì òpin ijíròrò kan pátò tí ó bèrẹ̀ ní ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀tálá nígbà tí Kristi àti àwọn ọmọ-ẹyìn náà dé sí Kesarià Filipi.

Nígbà tí Jésù dé agbègbè Kesarià Filipi, ó bi àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ pé, “Ta ni àwọn ẹ̀niyàn n wí pé èmi Ọmọ ẹ̀niyàn jẹ?” Wọn sì wí pé, “Àwọn kan n wí pé iwọ ni Johanu Oníbatisí; àwọn miiran, Élija; àwọn miiran sì, Jeremáyà, tàbí ọkan nínú àwọn wòlù.” Ó wí fún wọn pé, “Sùgbón ẹyìn náà, ta ni ẹyìn n wí pé èmi jẹ?” Simoni Peteru sì dáhùn, ó ní, “Iwọ ni Kristi, Ọmọ Ọlọrun aláàyè.” Jésù sì dáhùn, ó wí fún un pé, “Alábùkún ni iwọ, Simoni Bàrjónà: nítorí ẹran ara àti ẹjẹ kò fihàn ẹyí fún ọ, bí kò ẹ Baba mi tí n bẹ ní ọrun. Èmi náà sì wí fún ọ pé, iwọ ni Peteru, àti lóri àpáta yí ni èmi yóò kọ ijọ mi; àwọn ẹnu-ona ọrun àpáadi kì yóò borí rẹ. Èmi yóò sì fi àwọn kókóró ijoba ọrun fún ọ: ohunkóhun tí iwọ bá dè ní ayé ni a ó dè ní ọrun: ohunkóhun tí iwọ bá tú ní ayé ni a ó tú ní ọrun.” Nígbà náà ni ó pa láṣe fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ pé kí wọn má sọ fún ẹnìkẹni pé òun ni Jésù Kristi. Matteu 16:13–20.

Rafia àti Páníùmù

Kì í ẹ pé àpá àárín Matteu nikan ni ó sojú ijíròrò àti kókó-oro kan tó yàtò, sùgbón gégé bí ààmì isèlérí inú ẹ̀rì Jẹ̀nẹ̀sìsì ẹ̀ bá ogun Raphia mu, beẹ̀ ni ijíròrò Matteu náà ẹ̀lẹ̀ ní Kesarea Filipi, ẹ̀yí tí í ẹ̀ Panium. Panium ti ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀kẹ̀dógún nínú Daniẹ̀li mọ̀kànlá ni àárín ilà orí méjilá Matteu, àti Raphia ti ẹ̀ṣẹ̀ kọ̀kànlá nínú Daniẹ̀li mọ̀kànlá ni àárín ilà orí méjilá Jẹ̀nẹ̀sìsì.

Odún 250 tí ó bèrẹ̀ ní 457 S.K. parí ní 207 S.K., ní àárín gbùngbùn láàárín Raphia ti ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀tálá àti Panium ti ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀kẹ̀dógún, níbi tí àmì ikọ̀là Abrahamu àti ijéwọ̀ Peteru nípa Mèsáyà ti padé. Nínú ilà iwé Mátíù, Peteru n jẹ́rì sí ìmúmò rẹ̀ nípa Kristi, Ọmọ Ọlọrun nígbà iribomi Rẹ̀.

Símón tùmò sí “ẹ̀ni tí ó gbọ̀,” Barjona sì tùmò sí “ọmọ àdàbà.” Símón jẹ̀ ẹ̀ni tí ó gbọ̀ ọ̀rò iribomi Kristi, nígbà tí Èmí Mímọ̀ sọkalẹ̀ wá ní àwòrán àdàbà. Iribomi Kristi jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ọjọ̀ kẹ̀rìnlá Oṣù Kejo 11, 1840, nígbà tí àngẹ̀lì alágbára ti Ìfihàn orí kẹ̀wàá sọkalẹ̀ wá. Àngẹ̀lì kan náà sọkalẹ̀ wá ní 9/11. Pétèrù dúró fún àwọn tí ó mọ̀ 9/11 gégé bí iránsẹ̀ idánwò ti iran egbèrún kan, irinwò mẹ̀rinlélógòrin.

Peteru dúró fún àwọn tí n lo ọ̀nà ilàna ilà lóri ilà. Òun ni “ọmọ” àdàbà, nítorí náà gégé bí ọmọ ó n sáfihàn ní ààmì iran ikeyin. Peteru jẹ̀ àmì iran ikeyin, àti pẹ̀lú isíró ààmì orúko rẹ̀, ó dúró fún egbèrún mẹ̀rinlélógòrin àti egbèrún mẹ̀rin [144,000]. Peteru dúró fún iran ikeyin tí n gbọ̀ iránsẹ̀ agbára náà nígbà tí Kristi bá farahàn nínú ilà àsọtẹ̀lẹ̀. Peteru mọ̀ iránsẹ̀ tí ó ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú iribomi Kristi, nítorí náà Peteru lè dá Jesu mọ̀ gégé bí Ẹ̀ni tí a fi òróró yàn, ẹ̀yí tí í ẹ̀ Messiah nínú èdè Heberu àti Christ nínú èdè Giriki. Peteru dúró fún àwọn tí ó lóye pé àngẹ̀lì Ìfihàn mẹ̀dédógún tí ó sọkalẹ̀ ní 9/11, ti sọkalẹ̀ pẹ̀lú ní August 11, 1840. Peteru dúró fún àwọn tí ó lóye 9/11 gégé bí àmì ọ̀nà kan tí a fi ẹ̀rì ilà méjì tàbí mẹ̀ta nikan múlẹ̀.

Ijéwọ̀ Pétèrù ni pé 9/11 n fi didé ègbé kẹta hàn, ẹ̀yí tí í ẹ̀ iránsẹ̀ idánwò fún iran ikeyin. Níbi ijéwọ̀ yẹn ni orúko ti yí padà. Ábúráhámù wà ní Ráfia, Pétèrù sì wà ní Páníùmù, diẹ̀ kí agbélẹ̀bùú tó dé. Láàárín Páníùmù àti agbélẹ̀bùú, Pétèrù yóò lo sí Òkè Íyipadà. Ní Páníùmù ni a ti yí Símónì padà sí

Pétèrù nígbà tí ó ɛ ijéwọ̀ rẹ̀ nípa ìránṣẹ̀ idánwò fún ìran rẹ̀. Fún ẹgbẹ̀rún ọgórùn-ún mérénlélógójì náà, ìránṣẹ̀ idánwò yẹn ni Ísílámù ti ẹgbé kẹta, èyí tí ó dé nínú ìtàn àṣotẹlẹ̀ ní 9/11.

Ìbèrẹ̀ idánwò Adventism bèrẹ̀ ní 9/11, àti ní òpin idánwò Adventism náà, ìhìn-iṣẹ̀ Islam ti iyonu kẹta fi hàn ìgbà àti ibi tí a ti yí orúkọ Simon padà. Ìhìn-iṣẹ̀ tí Peter lòye ní òpin, èyí tí a fi ɛ àpẹrẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ ìhìn-iṣẹ̀ 9/11 ní ìbèrẹ̀, ni ìhìn-iṣẹ̀ tí a ti tún ɛ ní ìtúnṣe ti àwọn bóòlù iná Nashville. Níbẹ̀ ni àjòdún fèrè dé ní ipapọ̀ pèlú ìgòkè àsíá àti ilẹ̀kùn tí a ti pa ti Ojọ̀ Ètùtù.

A ó tẹ̀síwájú pèlú àwọn nṁkan wọ̀nyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.